

ပရမတ်ဘုရားရှင်

ဓမ္မသည် ဖန်ဆင်းခံ

လူသားမဟုတ်သော၊ လောကခပ်သိမ်းအား စနစ်တကျဖြစ်တည်စေသော၊ တုပနှိုင်းယှဉ်၍ မရသော ဇစ်မြစ်ဘုရားရှင် အကြောင်းကို ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ သဘောတရားအရ နားလည်နိုင်အံ့ငှာ-- (၁) ကိုယ်တော်ဂေါတမ ပစ်ပါယ်သော အတ္တဂါဒ (၂) သံသရာ၏ အစ ဟူသည်များကို တင်ပြပေးပြီးနောက်- ယခုတစ်ဖန် ဆက်လက်၍ နားလည်သင့်သည်မှာ ဓမ္မ ဟူသော အရာပင် ဖြစ်တော့သည်။

ဓမ္မ ဟူသည်မှာ-လည်း ဂေါဟာရ စကားလုံးများအရ နားလည်မှု ရှုပ်ထွေးလျှက် ရှိနေပေသည်။ ဆရာသမား တစ်ဦးက နောက်လိုက် တပည့်တကာများအား တရားရေးအေးတိုက်ကျွေးသည့် အဆုံးအမ သြဝါဒကိုလည်း ဓမ္မ ဟု ခေါ်တွင်၍ မည်သည့် လူသားဘုရားမျှ ပွင့်ပေါ်သည် ဖြစ်စေ၊ မပွင့်ပေါ်သည် ဖြစ်စေ- လောကနိယာမအဖြစ် အမြဲတည်ရှိသော- မဖောက်ပြန်သည့် သဘော သစ္စာတရားကိုလည်း ဓမ္မ ဟု ခေါ်ပေသည်။ ထိုအချက် နှစ်ခုလုံးအား ယနေ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ပညာရှင်များ သဘောတူ လက်ခံထား၍- အထူးရှင်းလင်းနေရန် မလိုတော့ပေ။

မည်သည့် လူသားဘုရားမျှ ပွင့်ပေါ်သည် ဖြစ်စေ၊ မပွင့်ပေါ်သည် ဖြစ်စေ- နိစ္စဂူဝ တည်မြဲနေခြင်းသဘော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းကင်းသည့် သဘော- ဓမ္မ ထဲ၌- သစ္စာလေးပါး၊ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ၊ နိဗ္ဗာန် (ဥပတိဝိဂေက-- ရုပ်များချုပ်ငြိမ်းသွားခြင်း သို့မဟုတ် ဘုံမဲ့နေရာ)၊ လောက၌ လူသားဘုရားများ ပွင့်ပေါ်ခြင်း- နှင့် လူသားဘုရား အဆင့်ဆင့် (သုတဗုဒ္ဓ၊ အနုဗုဒ္ဓ၊ သဝကဗုဒ္ဓ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ- လူသားဘုရား အဆင့်များ၊ အာဂါရမုနိ၊ အနာဂါရမုနိ၊ သေက္ခမုနိ၊ အသေက္ခမုနိ၊ ပစ္စေကမုနိ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမုနိ) ပွင့်ပေါ်ခွင့်ရခြင်း ခေတ်ကာလ၊ အချိန်- အသိတို့မှာ တိကျသေချာစွာ ပါဝင်နေတော့သည်။

ဆိုလိုသည်မှာ သစ္စာလေးပါးဟူသည်-- ရံခါတွင် သစ္စာ သုံးပါးဖြစ်လိုက်၊ ရံခါ၌ သစ္စာ ငါးပါး ဖြစ်လိုက် တိုးသွားခြင်း- ဆုတ်သွားခြင်း ကမောက်ကမ မဟုတ်ဘဲလျှက် သစ္စာလေးပါး-ဟူသည် နိစ္စဂူဝတည်မြဲနေသော နိယာမ တစ်ခုသာ ဖြစ်၍- အလားတူပင်-သုံးဆယ့်တစ်ဘုံသည်လည်း- ရံခါတွင် သုံးဆယ့် နှစ်ဘုံဖြစ်လိုက်- အဆင်မသင့်၍ ဘုံသုံးဆယ်ဖြစ်သွားလိုက် မဟုတ်ချေ။ ထိုနည်းတူစွာ လူသားဉာဏ်စဉ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်များတွင်လည်း မည်သည့် ဉာဏ်စဉ်အဆင့်ကို ရလျှင် မည်သည့် ဘုရား အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ဟူသည်မှာ ပုံသေကားချပ်ပင်၊ သုတဗုဒ္ဓ အဆင့် ဉာဏ်ပွင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဖြစ်သည်ဟု ပညတ်ပေး၍ မရနိုင်ချေ။ သူ့အဆင့်နှင့်သူ တစ်ဆင့်ချင်းသည် ကြိုတင်ပြဌာန်းပြီးသားပင် ဖြစ်တော့သည်။ ထိုအဆင့်များကို ကျင့်ဆောင်သူ လူသားကသာ ပါရမီဖြည့် ကြိုးစားအားထုတ်ရသည်ပင်၊ (စာမေးပွဲအောင်မြင်ခြင်း- ဟူသည့် အဆင့်သည် ကြိုတင်ပြဌာန်းထားပြီး ဖြစ်၍- ကျောင်းသားကသာ ထိုအဆင့်ကို အောင်မြင်ပေါက်မြောက်စေရန် ကြိုးစားအားထုတ်ယူရသကဲ့သို့ပင်။) တနည်းအားဖြင့် မိမိဖာသာ မိမိ ဘုရားဖြစ်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရသည် ဆိုသော်လည်း မည်သို့ မည်မျှကြိုးစားလျှင် မည်သည့် အဆင့်ထိ ရောက်သည် ဆိုခြင်းမှာ လောကဓမ္မထဲ၌ ရှိနေပြီး ဖြစ်လေသည်။

အရာရာတိုင်းသည် အနိစ္စမဟုတ်

သဗ္ဗေသင်္ခါရာ အနိစ္စာ ဟူသည်ကို စွဲကိုင်ထားသော သူများက အရာအားလုံးသည် အနိစ္စများသာ ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ထာဝရ တည်မြဲသော အရာဟူသည် မရှိဟု ခံစားလျှက် ထာဝရ ဟူသော စကားနှင့် ထာဝရဘုရား ဟူသော စကားလုံးများအား ပါယ်ဖျက်ရန် လုံ့လပြုလာလေတော့သည်။ အမှန်မှာ သဗ္ဗေသင်္ခါရာ အနိစ္စာ ဆိုသည်မှာ ကိုယ်တော်ဂေါတမ၏ သွန်သင်

ချက်များမှ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းသာ ဖြစ်သည်။ လောကအလုံး၌ ပရမတ်တည်မြဲနေသော ဓမ္မဟူသည် ရှိသည်ဟု ဗုဒ္ဓ ဘာသာ ဝင်တိုင်း လက်ခံထားပြီး ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ပရမတ်တည်မြဲနေသော ဓါတ်တော်ဟူသည် ရှိ၏ ဟု အင်္ဂုတ္တိုရ်နိကာယ် ၄ ယော ဓာဇီဝဂ် ဥပ္ပါဒါသုတ်၌ ဖော်ပြသည်။ သို့ဖြစ်၍ သဗ္ဗလုံးစုံ ရှိသမျှသော အရာတိုင်းသည် အနိစ္စ ဖြစ်သည်ဟူသော အဆို သည် အခြေအနေ အားလုံးတွင် မှန်ကန်နေခြင်း မဟုတ်ဘဲ- ကိုယ်တော်ဂေါတမ မတိုင်မှီ ရှေးဘာသာဝင်များ၏ အယူစွဲ (ဆရာဝါဒ) များအား တော်လှန်သည့် အခါ၌ သုံးစွဲပြောဆိုသည့် စကားသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို နိစ္စရူပရှိနေသော အရာများ အပါအဝင် မည်သည့်အရာသည်မျှ- ရှေးဘဝကံကြောင့် ဖြစ်လာခြင်း မဟုတ်သကဲ့သို့- သဘာဝအားဖြင့် အကြောင်းဖြစ် မရှိဘဲလျက် အလိုအလျောက် ဖြစ်လာခြင်းလည်း မဟုတ်ချေ။ (အင်္ဂုတ္တိုရ်၊ မဟာဝဂ်၊ တိတ္ထာယနသုတ်၊ ၆၂)

ဓမ္မသည်သာ ကိုးကွယ်ရာ

ဓမ္မသည် မဖောက်မပြန်တည်မြဲခြင်း ရှိ၍ သဘောတရားအားဖြင့် တည်မြဲခြင်း ရှိ၍ ဓမ္မသည်သာ လောက၌ အမြတ်ဆုံး ဖြစ် ကြောင်း- ပါထိကဝဂ် အဂ္ဂညသုတ် ၁၁၇ ၌ ပြောဆို၍၊ လောကသည် မာယာဖြစ်ကြောင်း- ဝေဒနာကို ဝေဒနာဟု မှတ်၊ စိတ်ကိုစိတ်စု မှတ်လျက် နှလုံးသား၌ မခံစေခြင်း (အပူမခံရစေရန်) ပကတိမိမိအား အခြားသော မာယာများ မပူးကပ်နိုင် စေရန် မိမိသည်သာ အဓိကအားထားရာ ကျွန်းကြီးသဘွယ် ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ထိုမဖောက်မပြန်သော သဘော တရား ဓမ္မသည်သာ အဓိကမီခိုရာ ကျွန်းကြီးသဘွယ် ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်ကြောင်း- ပါထိကဝဂ် စက္ကဝတ္တိသုတ် ၈၀ ၌ ဆိုထား ပေသည်။ ထိုကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်သည်ဟူသော ဓမ္မမှာ ကိုယ်တော် ဂေါတမ ဟောကြားသော တရားဒေသနာကို ခေါ်ဆိုခြင်း မဟုတ်ဘဲ- လောကနိယာမ တည်နေသော ဓမ္မ သာ ဖြစ်ကြောင်းလည်း ပါထိကဝဂ် အဂ္ဂညသုတ် ၁၁၇ ၌ ပသေနဒီကော သလမင်းကို အကြောင်းခံ၍ ဝါသေဌအား ပြောသော စကားအားဖြင့် သက်သေပြုလျက် ရှိသည်။

ဓမ္မသည် ဖန်ဆင်းခံ

ထိုဓမ္မ ဟူသည် မည်သည့် အကြောင်းဖြစ်၍ အခြေခံလျက် ဖြစ်လာသနည်းဟု ဆင်ခြင်ရန် လိုအပ်ပြန်သည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ဓမ္မဟူသည်- “ဘဝတောမှို ပုတ္တော ဩရသော မုခတော ဇာတော ဓမ္မဇော ဓမ္မနိမ္မိတော ဓမ္မဒါယာဒေါ”တိ- မြတ်စွာဘုရား၏ ရင်မှ ဖြစ်သော၊ ခံတွင်းမှ ဖွားသော၊ ဓမ္မကြောင့် ဖြစ်သော ဓမ္မသည် ဖန်ဆင်းခံ တရားအမွေပင် ဖြစ်၏။” ဟူသော ပါထိက ဝဂ် အဂ္ဂညသုတ် ၁၁၈ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပေသည်။ ထိုသုတ်တော်တွင် ဓမ္မဟူသည် ဖန်ဆင်းခံ ဖြစ်ကြောင်း- ထိုဖန်ဆင်းခံ ဓမ္မ ဟူသည်မှာ (၁) မြတ်စွာဘုရား (ကိုယ်တော်ဂေါတမအား ညွှန်းသည့် စကားလုံး)၏ ရင်မှဖြစ်သော- (၂) ကိုယ်တော်ဂေါတမ ၏ ခံတွင်းမှ ပေါက်ဖွားလာသော (၃) မူလဘူတ နိစ္စရူပ တည်နေသော ဓမ္မ- ထိုဓမ္မကြောင့် ဖြစ်သော- ဟု နာမဝိသေသန ၃ ခု ဖြင့် ဖော်ပြထားပေသည်။ ဤနေရာတွင် ဝိသေသနာ (၁) နှင့် (၂)မှ ညွှန်သော ဓမ္မမှာ ကိုယ်တော်ဂေါတမက ဉာဏ်စဉ် ကိန်းဆိုက်လျက် သစ္စာလေးပါးကို သိလျက် ပြန်လည်ရွတ်အံသော တရားဒေသနာကို ပြဆိုလျက်၊ (၃) ဖြစ်သော ဓမ္မမှ ဖြစ်သော ဓမ္မဟူသည် မည်သည့် လူသား ဘုရားပွင့်သည် ဖြစ်စေ၊ မပွင့်သည်ဖြစ်စေ တည်နေသော ဓမ္မပင် ဖြစ်သည်။ ထို ဓမ္မအားလုံးသည် ဖန်ဆင်းခံဖြစ်သည်ဟု အဆိုပါ သုတ်တော်၌ ဖော်ပြသည်။ ဤနေရာ၌ ကိုယ်တော်ဂေါတမက ဟောပြော သော တရားဓမ္မများကို ကိုယ်တော်ဂေါတမ၏ နှုတ်မှ ထွက်သောကြောင့် ဓမ္မကို ကိုယ်တော်ဂေါတမက ဖန်ဆင်းသည်ဟု ပြော၍ မရနိုင်ချေ။ သူကိုယ်တိုင် ဓမ္မကို သိသူသာ ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဆိုက ထိုဓမ္မအား မည်သူက ဖန်ဆင်း- သနည်း။ ထို့ အတွက် ဝေါဟာရ မရှိသော ကိုယ်တော်ဂေါတမသည် သူကိုယ်တိုင် တော်လှန်ခဲ့သော ဗြဟ္မာဝါဒမှ ဗြဟ္မာဟူသည့် ဝေါဟာရ အား ပြန်လည် သုံးရလေတော့သည်။----

ဆက်ဖတ်ပါရန်--။

htaylwinoo@islammyanmar.com